

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน

นางนิลินธร วัฒนลักษณ์

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร คำผลศิริ

บทคัดย่อ

การดูแลผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยในโรคหลอดเลือดสมองเป็นสิ่งสำคัญ การดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองควรประกอบด้วยการจัดการด้านโครงสร้าง กระบวนการและด้านผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดูแลผู้สูงอายุ การวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายโครงสร้าง กระบวนการและผลลัพธ์ ในการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือกรอบแนวคิดด้านบริการสุขภาพของโคนานีเดียน โดยศึกษาระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม 2555 ประชากรประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 9 คน ทีมบุคลากรสุขภาพ จำนวน 55 คน กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณลักษณะที่กำหนดไว้ประกอบด้วย 1) ผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยใน จำนวน 5 คน 2) ผู้ดูแลผู้สูงอายุสูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้บริหาร บุคลากรสุขภาพ ญาติผู้ดูแล และผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง 2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการได้รับบริการดูแลจากทีมสุขภาพ สำหรับญาติผู้ดูแลและผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง 3) ดัชนีการทํากิจวัตรประจำวันบาร์เธล (The Barthel Activity of Daily Living Index) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและการจัดกลุ่มข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านโครงสร้างการดูแล โรงพยาบาลมีนโยบายและแผนการดำเนินงานการดูแลผู้ที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง แต่ไม่มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง โดยเฉพาะ ไม่มีแนวปฏิบัติในการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง และยังไม่มียุทธศาสตร์พิเศษในการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง มีทีมการดูแลแต่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญระบบประสาทและสมอง รวมทั้งไม่มีงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง โดยเฉพาะ แนวทางในการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองเน้นที่การพัฒนาบุคลากรทีมสุขภาพ ส่วนความเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นยังไม่สมบูรณ์

2. ด้านกระบวนการ ทีมสุขภาพเป็นผู้ให้ความรู้ด้านสุขภาพ พยาบาลเป็นหลักในการประสานงานกับทีมสุขภาพอื่น การวางแผนก่อนจำหน่ายและการส่งต่อร่วมกับฝ่ายเวชกรรมสังคม มีกิจกรรมคุณภาพเกี่ยวกับการดูแลโรคหลอดเลือดสมองแต่ไม่ต่อเนื่อง มีการติดตามผลการดำเนินงานทั่วไปผ่านคณะทำงานอายุรกรรม

3. ด้านผลลัพธ์ ญาติผู้ดูแลและผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองได้รับความรู้ไม่ครอบคลุมและการดูแลตนเองยังไม่ดี ไม่มีคู่มือในการดูแลตนเองต่อเมื่อกลับบ้าน ญาติผู้ดูแลและผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองมีความพึงพอใจต่อการให้บริการดูแลจากทีมสุขภาพมากและมากที่สุดตามลำดับ ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ระดับปานกลางถึงดี

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคหลอดเลือดสมอง แผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลศรีสังวาล จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดย จัดตั้งหน่วยเฉพาะในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง เพิ่มพูนพัฒนาศักยภาพทีมสุขภาพ ปรับระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ และกำหนดให้มีพยาบาลผู้ปฏิบัติการขั้นสูง

older persons with stroke caring. Although there was caring team, but no neurological experts and no operational budget for stroke persons caring. Approach to improve stroke care for older person focused on personal development, but connection with other units were not complete.

2. In terms of process: Health team was responsible for health education. Nurses were key persons to collaborate with in the team, develop discharge planning, and referral with social medicine department. There were quality improvement activities for stroke caring, but not continuous. There was a follow up of services through medical committee.

3. In terms of outcome: Caregivers and older persons with stroke received incomplete knowledge and had fair self-care. There was no self-care after discharge manual. However, caregivers and older persons satisfied with health care team services at high and very high levels, respectively. The older persons were able to perform activity of daily living ranged from moderate to high level.

The results from this study could be used as the guideline to develop the quality care management for older persons with stroke in the inpatient department, and to support the establishment of a Stroke Center Unit at Sri Sangwan Hospital in Mae Hong Son Province. In order to person competency development of health team, set up information system, and support the need for advanced practice nurses.